

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-85- 1091

Chișinău

31 ianuarie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege *cu privire la denumirile geografice*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 73 din 31 ianuarie 2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 11 file și în limba rusă – 13 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (2 file);
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (31 file);
5. Avizele autorităților (51 file);
6. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (6 file);
7. Avizele Ministerului Justiției (6 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Snejana Novac
Tel.: 022 250 234
e-mail: snejana.novac@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	19	
"31"	01	2024
Ora		

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 73

din 31 ianuarie 2024

Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de lege cu privire la denumirile geografice

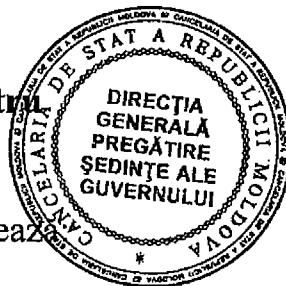
Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege cu privire la denumirile geografice.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul justiției

DORIN RECEAN

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICA MOLDOVA**LEGE
cu privire la denumirile geografice**

Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară.

**Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE****Articolul 1. Obiectul și scopul legii**

(1) Prezenta lege reglementează modul de atribuire a denumirilor geografice și de redenumire a obiectelor geografice amplasate în limitele administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova (toponime, elemente naturale: hidronime, elemente geomorfologice, zone naturale, geologice, litologice, zone reprezentative ale biodiversității, precum și elemente antropice, zone istorice și culturale, prin identificarea, standardizarea, înregistrarea, utilizarea, protejarea (salvgardarea) și controlul acestora.

(2) Scopul legii constă în asigurarea standardizării, a utilizării și a protejării (salvgardării) denumirilor geografice, pentru dezvoltarea și promovarea patrimoniului natural, turistic, cultural și istoric al Republicii Moldova.

(3) Prezenta lege nu se aplică domeniilor ce țin de atribuirea denumirilor în conformitate cu Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, cu Legea nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate, cu Legea nr. 151/2017 cu privire la sistemul de adrese și Regulamentul cu privire la modul de soluționare a chestiunilor organizării administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 741/1996.

Articolul 2. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

autoritatea centrală de specialitate în domeniul denumirilor geografice – autoritate responsabilă de coordonarea și implementarea politicilor, a strategiilor sau a legislației în domeniul denumirilor geografice;

denumire geografică – nume de zone, regiuni, localități sau orice alt element geografic ori topografic de interes public sau istoric;

denumire geografică oficială – denumirea geografică a unui obiect geografic, atribuită în condițiile prezentei legi și aprobată printr-un act normativ;

denumire geografică neoficială – denumirea geografică a unui obiect geografic, care nu a fost standardizată în condițiile prezentei legi și/sau nu este aprobată printr-un act normativ;

identificarea denumirii geografice – totalitatea acțiunilor efectuate în scopul recunoașterii denumirilor geografice;

obiect geografic – o formațiune integrală și relativ stabilă de pe suprafața Pământului, care există sau a existat în trecut și se caracterizează printr-o amplasare geografică delimitată;

redenumirea obiectului geografic – schimbarea denumirii existente a obiectului geografic în cazurile și condițiile stabilite de prezenta lege;

registru denumirilor geografice – totalitatea informațiilor documentate și actualizate conform datelor oficiale, ținute în cadrul Sistemului informațional „Registru denumirilor geografice” și organizate în conformitate cu cerințele stabilite de cadrul normativ;

Sistemul informațional „Registru denumirilor geografice” – totalitatea resurselor și tehnologiilor informaționale interdependente, de metode și de personal, destinată păstrării, prelucrării și furnizării de informații cu privire la denumirile geografice standardizate;

standardizarea denumirilor geografice – stabilirea criteriilor și normelor pentru prezentarea uniformă a denumirilor geografice. Standardele prevăd respectarea normelor și prescripțiilor stabilite de comun acord între entitățile interesate;

stabilirea denumirilor geografice – atribuirea denumirii obiectelor geografice și redenumirea acestora respectând procedura specificată în prezenta lege.

Articolul 3. Principii în domeniul denumirilor geografice

În domeniul denumirilor geografice se respectă următoarele principii:

- a) legalității;
- b) univocității – care presupune recunoașterea unei singure denumiri oficiale pentru un obiect geografic, la un moment dat, într-o singură limbă;
- c) protecției (salvgardării) denumirilor geografice;
- d) îmbinării interesului național cu cel al colectivităților locale;
- e) respectării condițiilor naturale, geografice, istorice, etnografice, culturale, sociale și de altă natură, care pot influența denumirile geografice;
- f) transparenței – care presupune luarea în considerare a opiniei locuitorilor care domiciliază pe teritoriul din limitele obiectului geografic determinat (prin intermediul unui chestionar).

Capitolul II

COMPETENȚELE ADMINISTRATIVE ȘI DE REGLEMENTARE

Articolul 4. Atribuțiile Guvernului

În vederea realizării implementării procedurii de identificare și atribuire a denumirilor geografice, Guvernul asigură:

- a) promovarea politicii de stat în domeniul denumirilor geografice;

- b) aprobă programele naționale privind denumirile geografice;
- c) aprobă actele normative în domeniul denumirilor geografice;
- d) aprobă componența Comisiei naționale pentru denumiri geografice și Regulamentul de funcționare a acesteia;
- e) aprobă Conceptul Sistemului informațional „Registrul denumirilor geografice” și Regulamentul cu privire la modul de ținere a Registrului denumirilor geografice.

Articolul 5. Atribuțiile autorității centrale responsabile de domeniul denumirilor geografice

Autoritatea centrală responsabilă de domeniul denumirilor geografice exercită următoarele atribuții:

- a) elaborează proiecte de acte normative în domeniul denumirilor geografice;
- b) coordonează și monitorizează politica de stat în domeniul denumirilor geografice;
- c) stabilește regulile de identificare, standardizare, înregistrare, utilizare și protejare (salvgardate) a denumirilor geografice;
- d) asigură activitatea Comisiei naționale pentru denumiri geografice;
- e) elaborează și propune guvernului spre aprobare planul de acțiuni pentru denumiri geografice;
- f) creează, administrează și exercită competențele de posesor al Registrului denumirilor geografice;
- g) asigură înregistrarea denumirilor geografice în Registrul denumirilor geografice;
- h) asigură interoperabilitatea Registrului denumirilor geografice cu geoportalele tematice;
- i) asigură schimbul de date dintre Registrul denumirilor geografice și alte sisteme și resurse informaționale de stat, în conformitate cu cadrul normativ din domeniul interoperabilității și al schimbului de date;
- j) asigură furnizarea informației din Registrul denumirilor geografice;
- k) asigură conformitatea datelor cu cerințele infrastructurii naționale de date spațiale în Registrul denumirilor geografice;
- l) monitorizează implementarea și utilizarea denumirilor geografice;
- m) elaborează și prezintă rapoartele anuale către Guvern.

Articolul 6. Atribuțiile autorităților publice centrale

Autoritățile publice centrale responsabile de aprobarea denumirilor geografice din domeniul de competență, care cad sub prevederile art. 1 alin. (1):

- a) implementează politica de stat în domeniul denumirilor geografice în limita competențelor;
- b) solicită avizul consultativ al Comisiei naționale pentru denumiri geografice;

c) stabilesc denumirile geografice ale obiectelor de importanță națională din domeniul de competență;

d) elaborează acte normative de stabilire a denumirilor geografice pentru obiectele geografice din competența sa;

e) consultă Comisia națională pentru denumiri geografice privind atribuirea unei denumiri geografice.

Articolul 7. Atribuțiile autorităților administrației publice locale

Autoritățile administrației publice locale:

a) stabilesc denumirea obiectelor amplasate în limitele unității administrativ-teritoriale, cu excepția celor ce țin de competența autorităților publice centrale de specialitate. Pentru obiectele amplasate pe teritoriul a două sau mai multe unități administrativ-teritoriale, atribuirea denumirii se realizează de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, în cadrul căreia se regăsesc unitățile administrativ-teritoriale de nivelul întâi;

b) organizează consultări publice pe marginea cererii de denumire/redenumire a obiectului amplasat în limitele unității administrativ-teritoriale;

c) coordonează denumirea geografică atribuită cu Comisia națională pentru denumiri geografice.

Articolul 8. Atribuțiile Comisiei naționale pentru denumiri geografice

(1) Comisia națională pentru denumiri geografice este un organ colegial cu statut consultativ, creat pe lângă autoritatea centrală responsabilă de domeniul denumirilor geografice.

(2) Comisia națională pentru denumiri geografice este compusă din reprezentanți de nivel decizional delegați de către autoritățile publice centrale și locale, din savanți și din societatea civilă.

(3) Regulamentul privind organizarea și funcționarea Comisiei naționale pentru denumiri geografice, precum și componența acesteia, se aprobă de Guvern.

(4) Atribuțiile Comisiei naționale pentru denumiri geografice:

a) examinează cererile de stabilire a denumirilor geografice;

b) emite un aviz inițiatorului/administrației publice locale/autorităților publice responsabile de denumiri geografice asupra dosarului de atribuire a denumirilor geografice;

c) aprobă denumirile geografice și le prezintă spre înregistrare în Registrul denumirilor geografice.

Capitolul III

MODUL DE ATRIBUIRE A DENUMIRILOR GEOGRAFICE ȘI DE REDENUMIRE A OBIECTELOR GEOGRAFICE

Articolul 9. Atribuirea denumirilor geografice

(1) Denumirea geografică se atribuie pentru următoarele obiecte:

- a) partea componentă a localității;
- b) gară, aeroport, aerodrom, port, far, doc, poduri;
- c) obiecte naturale;
- d) obiecte și arii protejate de stat;
- e) regiunea și zona geografică;

f) obiect geografic sau topografic de interes public sau istoric (cu excepția celor specificate în Legea nr. 151/2017 cu privire la sistemul de adrese și în Legea nr. 66/2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate).

(2) Pentru evidențierea prin denumire a obiectului geografic nespecificat în alin. (1), acestuia îi poate fi atribuită denumirea geografică.

Articolul 10. Stabilirea denumirilor geografice

(1) Stabilirea denumirilor geografice se realizează în timpul cartografierii teritoriului, a cercetărilor toponimice sau în timpul pregătirii cererii pentru atribuirea denumirii geografice.

(2) La stabilirea denumirilor geografice:

- a) se iau în considerare caracteristicile geografice, istorice, etnice, lingvistice și activitatea de bază a populației locale;
- b) se exclud denumirile asemănătoare sau cele care pot crea confuzii;
- c) se exclud denumirile incompatibile cu istoria, cu tradițiile și cu cultura specifică zonei.

(3) Stabilirea denumirilor geografice poate fi inițiată de către:

- a) autoritățile publice centrale;
- b) autoritățile administrației publice locale;
- c) grupuri de experți lingvistici, geografi, istorici;
- d) persoane fizice și/sau juridice ce au afiliere (desfășoară activitate) cu obiectul denumirii geografice.

(4) Procedura de atribuire a denumirii geografice:

a) cererea de atribuire sau de schimbare a denumirilor geografice, însoțită de decizia autorității publice centrale/autorității administrației publice locale/grupului de experți/persoanei fizice și/sau juridice ce are afiliere cu obiectul denumirii geografice adoptată în urma consultărilor publice, împreună cu dosarul sunt înaintate Comisiei naționale pentru denumiri geografice;

b) Comisia națională pentru denumiri geografice verifică corectitudinea denumirii propuse, iar avizul Comisiei naționale pentru denumiri geografice este

expediat autorităților publice centrale și celor ale administrației publice locale, după competență;

c) denumirea geografică este prezentată spre înregistrare în Registrul denumirilor geografice.

(5) Actul de stabilire a denumirii geografice urmează să conțină cel puțin următoarele date:

a) denumirea geografică;

b) tipul obiectului și descrierea succintă;

c) schița amplasamentului obiectului geografic diferențiat în spațiu, elaborată de către inițiator în formă liberă, utilizând seturi de date spațiale disponibile, inclusiv din surse libere și gratuite;

d) inițiatorul.

(6) Înregistrarea denumirilor geografice în Registrul denumirilor geografice nu poate fi făcută dacă:

a) denumirea geografică solicitată spre atribuire contravine prevederilor articolul 3 din prezenta lege;

b) obiectul geografic pentru care a fost înaintată cererea nu poate fi diferențiat în mod clar.

Articolul 11. Cerințe pentru atribuirea denumirilor geografice

(1) Denumirea obiectelor infrastructurii de transport și inginerești, inclusiv aeroporturi, aerodromuri, gări, porturi, docuri, stații de așteptare, poduri și alte obiecte, de regulă, derivă de la denumirea așezărilor, a părților componente ale acestora sau de la obiecte geografice lângă care sunt amplasate.

(2) Denumirea geografică trebuie să reflecte opiniile locuitorilor din teritoriul în care este amplasat obiectul geografic, să indice trăsăturile caracteristice ale acestuia sau particularitățile și activitățile populației, să ia în considerație condițiile naturale, geografice, istorice, naționale, etnografice, culturale, sociale, dar și caracteristicile zonei în care este situat obiectul.

(3) Se interzice atribuirea denumirii geografice:

a) mai multor obiecte geografice omogene, în cadrul unei unități administrativ-teritoriale;

b) care nu are asocieri cu patrimoniul natural, istoric și cultural;

c) care se repetă;

d) constituită doar din cifre;

e) constituită doar din abrevieri sau expresii nonverbale;

f) care contravine intereselor și legislației naționale.

(4) Regulile aplicabile denumirilor geografice:

a) nu se admite atribuirea unui obiect geografic la două sau mai multe denumiri geografice oficiale, în limba română sau în altă limbă oficială, într-un singur moment;

b) denumirea geografică neoficială poate fi utilizată pe hărți între paranteze, lângă sau sub denumire oficială;

c) în situații excepționale sau atunci când substituirea unei denumiri geografice poate crea confuzii, se admite selectarea celei mai uzuale sau mai cunoscute.

(4) Denumirea geografică trebuie să respecte prevederile articolului 3 din prezenta lege.

Articolul 12. Cerințe pentru redenumirea obiectului geografic

(1) Redenumirea obiectelor geografice este admisă dacă:

a) două sau mai multe obiecte geografice omogene, în cadrul unei unități administrativ-teritoriale, au același denumire, fapt care îngreunează identificarea acestora sau creează confuzii;

b) un obiect geografic este indicat printr-o abreviere, o cifră, un semn nonverbal sau o frază care nu îndeplinește cerințele legislației cu privire la denumiri geografice;

c) readuce obiectului geografic denumirea sa istorică;

d) readuce obiectului geografic denumirea cunoscută pe scară largă în trecut și în prezent;

e) modifică funcția sau destinația obiectului geografic;

f) ortografia actuală a denumirii geografice în limba română sau în altă limbă nu respectă regulile de ortografiere ale limbii respective și nu corespunde tradițiilor de utilizare a denumirii în acea limbă.

(2) Redenumirea obiectului geografic se supune cerințelor de atribuire a denumirii obiectului geografic.

Articolul 13. Particularitățile atribuirii denumirilor geografice și redenumirii obiectelor geografice

(1) În cazul atribuirii denumirilor geografice sau al redenumirii obiectelor geografice, dosarul urmează să conțină decizia autorității administrației publice locale, pentru asigurarea respectării opiniei populației care domiciliază pe teritoriul unde este amplasat obiectul geografic.

(2) Comisia națională pentru denumiri geografice notifică în scris proprietarul/propietarii de teren despre intenția atribuirii denumirii geografice sau redenumirii obiectului aflat în proprietate sau obiectului amplasat pe terenul aflat în proprietate și solicită expunerea opiniei. Proprietarul terenului pe care este amplasat obiectul prezintă opinia în formă scrisă în termen de 15 zile de la primirea notificării. La expirarea termenului stabilit, opinia proprietarului, neprezentată în termen, se consideră pozitivă și acceptată.

(3) În cazul în care atribuirea denumirii geografice sau redenumirea obiectului geografic se realizează la inițiativa unui grup de persoane fizice sau juridice, acestea trebuie să anexeze, la cererea adresată Comisiei naționale pentru denumiri geografice, argumentarea denumirii propuse.

Articolul 14. Publicitatea denumirilor geografice

(1) Autoritatea centrală responsabilă de domeniul denumirilor geografice va promova denumirile geografice standardizate.

(2) În scopul promovării denumirilor geografice, acestea trebuie să întrunească următoarele condiții:

- a) să fie simple din punct de vedere ortografic și al rostirii;
- b) să fie distinctive;
- c) să fie ușor de memorat;
- d) să posede caracter semnificativ.

Capitolul IV

CERINȚE PENTRU DENUMIRILE GEOGRAFICE

Articolul 15. Limba denumirilor geografice

(1) Denumirile geografice urmează a fi scrise în limba română.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în ariile locuite tradițional sau în număr substanțial de persoane aparținând minorităților naționale, în conformitate cu legislația în vigoare și dacă există o cerere suficientă, denumirile geografice se indică și în limbile minoritare vorbite de către locuitorii din aceste localități.

(3) Obiectele geografice amplasate la hotarul de stat, precum mezoformele de relief, corpurile de apă interstatale se denumesc în limba română.

(4) Denumirea obiectelor geografice utilizate atât în țară, cât și peste hotare, în materialele cartografice, urmează să fie scrisă în limba română și/sau într-o limbă străină, după necesitate. Ortografia denumirilor în limba străină va respecta standardele internaționale de transliterare.

(5) Prin derogare de la prevederile alin. (4), pentru macro toponimele, ortografierea cărora este tradițional diferită de cea din limba română, se va utiliza ortografia limbii străine. În acest caz, la scrierea denumirii obiectelor geografice se vor utiliza cu prioritate formele tradiționale din limba străină, în raport cu formele de transliterare.

Articolul 16. Ortografierea denumirilor geografice

(1) Ortografierea denumirilor geografice atribuite într-o altă limbă decât cea română trebuie să respecte regulile de ortografie ale limbii corespunzătoare.

(2) Denumirea geografică atribuită în altă limbă decât cea română se transliterează sau se transcrie în limba română conform regulilor stabilite.

(3) Ortografierea denumirilor care au aceeași origine sau uzanță, atribuite obiectelor geografice dintr-un teritoriu geografic, urmează să fie identică.

Articolul 17. Denumirea geografică oficială

(1) Un obiect geografic poate avea o singură denumire geografică oficială într-un anumit moment, în limba română sau în altă limbă oficială.

(2) Nu se admite atribuirea unui obiect geografic la două sau mai multe denumiri geografice oficiale, în limba română sau în altă limbă oficială, într-un singur moment.

Articolul 18. Denumirea geografică neoficială

(1) Denumirea geografică neoficială este o denumire geografică alternativă a unui obiect geografic care dispune de denumire geografică oficială.

(2) Denumirea geografică neoficială poate fi utilizată pe hărți între paranteze lângă sau sub denumire oficială.

Articolul 19. Denumirea geografică dublă

(1) Dacă două denumiri se utilizează concomitent pentru un obiect geografic studiat, denumirea oficială poate fi recunoscută pentru ambele, fiind scrisă ca o singură denumire integră, separată prin cratimă.

(2) În situații excepționale sau atunci când substituirea unei denumiri geografice poate crea confuzii, se admite selectarea celei mai uzuale sau mai cunoscute.

Capitolul V IDENTIFICAREA ȘI STANDARDIZAREA DENUMIRILOR GEOGRAFICE

Articolul 20. Identificarea denumirilor geografice

(1) Denumirile geografice se identifică în temeiul publicațiilor cartografice, enciclopedice, bibliotecare, statistice, arhivistice și istorice, precum și prin consultarea cetățenilor care locuiesc pe teritoriile respective.

(2) Identificarea denumirilor geografice înscrise în surse istorice se realizează prin consultarea istoricilor, a geografilor, a lingviștilor, a altor specialiști, concomitent cu efectuarea lucrărilor cartografice și/sau cercetărilor toponimice.

Articolul 21. Standardizarea denumirilor geografice

(1) Activitatea de standardizare a denumirilor geografice se efectuează prin ajustarea și determinarea ortografiei uniforme a denumirilor geografice, luând în considerare interesele naționale, geografice, istorice, naturale, etnografice, sociale, culturale și alte condiții, precum și rezultatele cercetărilor științifice.

(2) În documentele oficiale, cartografice, bibliotecare, enciclopedice, în resurse educaționale etc., se utilizează denumirea geografică oficială.

Capitolul VI

ÎNREGISTRAREA, UTILIZAREA ȘI PROTEJAREA (SALVGARDAREA) DENUMIRILOR GEOGRAFICE

Articolul 22. Înregistrarea denumirilor geografice

Denumirile obiectelor geografice se supun înregistrării de stat în Registrul denumirilor geografice de către autoritatea centrală responsabilă de domeniul denumirilor geografice.

Articolul 23. Utilizarea denumirilor geografice

(1) Denumirile geografice oficiale sunt utilizate în documentația autorităților publice centrale și locale, în produsele cartografice, în locații, pe hărți geografice, pe indicatoare, în materiale educaționale etc.

(2) Denumirea geografică dublă va fi utilizată în ordinea înscrisă în Registrul denumirilor geografice.

(3) În literatura de specialitate se utilizează cu precădere denumirea geografică oficială în limba română sau într-o altă limbă recunoscută oficial.

Articolul 24. Protejarea (salvgardarea) denumirilor geografice

(1) Denumirile geografice sunt protejate de stat.

(2) Nu este admisă înlocuirea neautorizată a denumirilor geografice și utilizarea denumirilor geografice denaturate.

Articolul 25. Controlul utilizării denumirilor geografice

(1) Controlul utilizării denumirilor geografice în actele oficiale este efectuat de către Inspectoratul național pentru supraveghere tehnică, în conformitate cu criteriile de control.

(2) Criteriile de control pentru utilizarea denumirilor geografice includ:

- a) conformitatea cu registrele oficiale;
- b) precizia și coerența;
- c) respectarea restricțiilor legale;
- d) autorizarea și acreditarea;
- e) monitorizarea și raportarea.

Articolul 26. Soluționarea litigiilor

(1) Subiectul de drept declarat vinovat de încălcarea prevederilor cadrului normativ în domeniul denumirilor geografice poartă răspundere în conformitate cu articolele 28 și 93 din Codul Contravențional al Republicii Moldova.

(2) Litigiile referitoare la atribuirea, la redenumirea sau la utilizarea denumirilor geografice se soluționează pe cale extrajudiciară, în cadrul Comisiei naționale pentru denumiri geografice.

(3) În cazul în care litigiul nu a fost soluționat în termen de 60 (șaizeci) de zile din data depunerii contestației sau soluția adoptată nu satisface cerințele

uneia dintre părți, aceasta din urmă poate fi contestată în procedura contenciosului administrativ, în modul stabilit de legislație.

Articolul 27. Finanțarea lucrărilor din domeniul denumirilor geografice

(1) Finanțarea lucrărilor din domeniul denumirilor geografice se efectuează din contul bugetului de stat și a altor surse legale.

(2) Finanțarea lucrărilor din contul bugetului de stat include:

- a) stabilirea, standardizarea și înregistrarea denumirilor geografice;
- b) administrarea, mentenanța și dezvoltarea Sistemului informațional „Registrul denumirilor geografice”;
- c) elaborarea și publicarea cataloagelor oficiale și a atlaselor, a literaturii de referință a denumirilor geografice și a hărților.

(3) Finanțarea lucrărilor de stabilire a denumirilor geografice a obiectelor geografice inițiate de către autoritățile publice centrale și locale se realizează din contul bugetului de stat.

(4) Finanțarea lucrărilor de stabilire a denumirilor geografice inițiate de grupuri de persoane fizice și juridice rezidente se realizează din contul solicitanților.

Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 28. Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a trei luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) În termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, Guvernul:

- a) va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege;
- b) va aproba actele normative necesare executării prevederilor prezentei legi.

Președintele Parlamentului

**Notă informativă
la proiectul de Lege cu privire la denumiri geografice**

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite.
<p>Prezentul proiect de lege vizează elaborarea legii ordinare cu privire la denumiri geografice, scopul principal fiind eficientizarea politicilor în domeniul denumirilor geografice, lărgirea spectrului de acoperire cu normă juridică a sectorului datelor spațiale, ajustarea normelor juridice ce contribuie la completarea cu seturi de date infrastructura națională de date spațiale sau completarea unor norme juridice pentru a spori eficacitatea implementării domeniului dat.</p> <p>Proiectul de Lege cu privire la denumiri geografice a fost elaborat de către Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (AGCC) în colaborare cu Autoritatea de Cartografie al Regatului Norvegiei - Statens kartverk (SK) în cadrul proiectului „Hărți pentru dezvoltare durabilă”, suport tehnic acordat de către Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Norvegiei.</p> <p>Conform Hotărârii Guvernului nr.458/2017 privind aprobarea responsabilităților entităților publice privind seturile de date spațiale, Agenția de Geodezie, Cartografie și Cadastru este desemnată drept autoritate publică centrală responsabilă de seturile de date spațiale „denumiri geografice”.</p> <p>În prezent, domeniul denumirilor geografice (toponime, elemente naturale: hidronime, elemente geomorfologice, zone naturale, geologice, litologice, zone ale biodiversității cât și elemente antropice: zone istorice, culturale) în Republica Moldova nu este reglementat de legislația națională. Activitățile legate de denumirile geografice pe parcursul anilor au fost îndeplinite în cadrul Academiei de Științe a Moldovei. Aceste activități s-au intensificat mai cu seamă după anul 1990, când a fost adoptată Declarația despre suveranitatea Republicii Moldova. Revenirea la grafia latină și adoptarea normelor ortografice unice ale limbii române au generat reglementarea denumirilor, pe bază de noi principii. Prin urmare, prezenta lege reglementează modul de atribuire a denumirilor geografice și de redenumire a obiectelor geografice amplasate în limitele administrativ-teritoriale ale Republicii Moldova și anume identificarea, standardizarea, înregistrarea, utilizarea, protejarea (salvgardarea) și controlul acestora.</p>
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Proiectul nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, dar urmărește racordarea seturilor de date și informația spațială conform Directivei INSPIRE a UE.
4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Proiectul de Lege reprezintă documentul oficial de reglementare a denumirilor geografice pe teritoriul Republicii Moldova și a sistemului de denumiri geografice bazat pe informații și argumente specifice unui complex de domenii științifice: jurisprudență, lingvistică, istorie, geografie etc.</p> <p>Astfel, proiectul de Lege conține șapte capitole de bază, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none">- Capitolul I „DISPOZIȚII GENERALE” stabilește scopul, obiectul, principiile și domeniul de aplicare;- Capitolul II „COMPETENȚELE ADMINISTRATIVE ȘI DE REGLEMENTARE” stabilește atribuțiile autorităților în domeniul denumirilor geografice, precum și aspecte privind crearea și competențele Comisiei Naționale pentru denumiri geografice;- Capitolul III „MODUL DE ATRIBUIRE A DENUMIRILOR GEOGRAFICE ȘI DE REDENUMIRE A OBIECTELOR GEOGRAFICE” reflectă particularitățile și rigorile atribuirii denumirilor geografice și redenumirii obiectelor geografice;- Capitolul IV „CERINȚE PENTRU DENUMIRI GEOGRAFICE” specifică criteriile generale pentru denumirile geografice și anume limba, ortografierea, ce reprezintă denumirea geografică oficială și neoficială;- Capitolul V „IDENTIFICAREA ȘI STANDARDIZAREA DENUMIRILOR GEOGRAFICE” descrie procedura de identificare și standardizare a denumirii geografice;- Capitolul VI „ÎNREGISTRAREA, UTILIZAREA ȘI PROTEJAREA (SALVGARDAREA) DENUMIRILOR GEOGRAFICE” stabilește procedura de înregistrare a denumirilor geografice, utilizarea și protejarea lor ulterioară dar și soluționarea posibilelor litigii;- Capitolul VII „DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII” specifică procedurile ulterioare aprobării legii pentru buna implementare a acesteia.

5. Fundamentarea economico - financiară.

Registrul denumirilor geografice a fost creat în cadrul proiectului de asistență tehnică „Hărți pentru dezvoltare durabilă”, implementat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru în colaborare cu Autoritatea de Cartografie al Regatului Norvegiei - Statens kartverk (SK). Pentru anul 2022-23, finanțat de către Ministerul Afacerilor Externe al Regatului Norvegiei.

Potrivit Legii bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022, pentru menținerea și dezvoltarea Infrastructurii naționale de date spațiale (fotografierea aeriana, crearea ortofotoimaginilor, registrul denumirilor geografice), în bugetul Agenției sunt aprobate mijloace în sumă de 200,0 mii lei. Totodată, conform Hotărârii Guvernului nr. 408/2023 cu privire la aprobarea Cadrelor bugetar pe termen mediu (2024-2026), pentru acțiunea dată sunt planificate mijloace a câte 200,0 mii lei, pentru anii 2024-25 și 700 mii lei pentru 2026.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Ca urmare a adoptării Legii cu privire la denumiri geografice:

1) Urmează să fie elaborate două acte normative:

a) proiectul hotărârii Guvernului cu privire la Registrul denumirilor geografice;

b) proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Comisiei Naționale pentru denumiri geografice și Regulamentul de funcționare a acesteia.

2) Va fi elaborat articolul 93¹, în Codul Contravențional al Republicii Moldova, unde se vor specifica pedepsele pentru nerespectarea prezentei legi.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În procesul de elaborare a proiectului actului normativ au fost respectate reglementările pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web oficială a Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru www.agcc.gov.md (compartamentul “Transparență decizională” și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md.

Proiectul a fost supus avizării prealabile, primind propuneri și recomandări de la Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Agenția Servicii Publice și Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală.

În perioada 20.11.23-01.12.2023, proiectul a fost avizat cu: Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, Ministerul Apărării al Republicii Moldova, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Culturii al Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Educației și Cercetării, Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală, Agenția Relații Interetnice, Agenția Servicii Publice, Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică, Centrul Național Anticorupție, Centrul de Armonizare a Legislației, Agenția de Guvernare Electronică, Congresul Autorităților Publice Locale din Moldova, Academia de Științe a Moldovei.

Ulterior, în perioada 27.12.2023 - 11.01.2024 proiectul de lege a fost supuse procedurii de avizare repetată.

8. Consultările expertizei anticorupție

Proiectul Legii a fost supus expertizei anticorupție - Nr. ELO24/9374 din 10.01.2024

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul Legii a fost supus expertizei de compatibilitate - Nr. 31/02-69-12470 din 28.11.2023

10. Constatările expertizei juridice

Potrivit expertizei juridice (scrisoarea nr. 04/2-10868 din 08.12.2023 și nr. 04/2-418 din 12.01.2024), propunerile au fost luate în considerație în totalitate la definitivarea proiectului.

11. Consultările altor expertize

Proiectul de Lege cu privire la denumiri geografice a fost elaborat de către Agenția Relații Funciare și Cadastru (ARFC) actualmente Agenția de Geodezie, Cartografie și Cadastru (AGCC) în colaborare cu Autoritatea de Cartografie al Regatului Norvegiei - Statens kartverk (SK) în cadrul proiectului „Hărți pentru dezvoltare durabilă”, suport tehnic acordat de către Ministerul Afacerilor Externe a Regatului Norvegiei.

Totodată, proiectul a fost supus procedurii de consultare în cadrul proiectului UE-Twining, cu experții din domeniu din Croația.

Director general
24.01.29 10:13:46 GMT+02:00
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Danii Ivan DANII